

Den Norske Turistforening
Youngstorget 1
0181 OSLO

Trondheim, 02.05.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/4330

Saksbehandler:
Marit Johanne Birkeland

Motorferdselloven og adgangen til bruk av motorkjøretøy for drift av DNT-hytter

Vi viser til tidligere kontakt om regelverket for motorferdsel i utmark og turistforeningens hjemmel for transport til DNT-hytter, samt møte om motorferdsel 24. oktober 2016 hvor dette også var tema. DNT ønsker avklaring rundt hvilke bestemmelser DNT kan benytte for transportformål til sine hytter.

DNT- hytter og behov for transport

DNT eier og driver omlag 550 hytter som er tilgjengelig for besøkende. Det skilles mellom betjente hytter, selvbetjente hytter og ubetjente hytter. De betjente hyttene drives av et vertskap, og serverer mat. De selvbetjente og ubetjente hyttene er gjerne mindre hytter, samt sikringsbuer, som er utstyrt med senger, dyner, kokemuligheter med kjeler, dekketøy og ved. Selvbetjente hytter skiller seg fra de ubetjente ved at de har et matvarelager med middagsretter, pålegg, knekkebrød og liknende som kan kjøpes.

Det er et transportbehov knyttet til drift av alle tre hyttetyperne, men i ulikt omfang. De betjente hyttene vil ha et stort behov for transport av mat, gods og betjening. De selvbetjente og ubetjente hyttene vil også ha et jevnlig behov for transport av ved, gass og proviant (for de selvbetjente hyttene), men transportbehovet vil være langt mindre enn for de betjente hyttene.

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 3 c) åpner for at motorkjøretøy på vinterføre kan benyttes i forbindelse med transport som er nødvendig for drift av turistanlegg (overnattings- og serveringssteder, skiheiser m.v.) som ikke ligger til brøytet bilveg.

I Rundskriv T-1/96 *Om lov om motorferdsel i utmark og vassdrag av 10. juni 1977 nr. 82* presiseres bestemmelsen nærmere: *"Bestemmelsen gir først og fremst hjemmel for transport av varer, gods og personale til slike steder. Det vil imidlertid også i noen grad være adgang til transport av gjester til overnattingssteder som ligger langt unna vei, dersom transporten er nødvendig for å opprettholde driften av stedet."*

Rundskrivet understreker at transporten må være nødvendig, og at det beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfelle. Vurderingskriterier kan være avstand til veg, tyngden av det som transporteres, med videre. Det bør også vurderes om det er mulig å foreta en mer skånsom transport på en annen måte eller til en annen tid.

Forskriften § 3c og hytter i regi av DNT

Miljødirektoratet legger til grunn at de betjente hyttene er "turistanlegg" etter bestemmelsens ordlyd, og at DNT har adgang til nødvendig transport av varer, gods og personale til disse hyttene - uten at det er nødvendig å søke kommunen om tillatelse. De betjente hyttene er overnattingssteder, som også har matsservering og vertskap på hyttene. DNT har i dag i overkant 40 slike hytter, noe som tilsier at omfanget er begrenset. Det vil være enkelt for både kommune og kontrollmyndighet å ha oversikt over motorferdselen knyttet til disse.

Ved noen enkelthenvendelser har direktoratet tidligere antatt at de ubetjente og selvbetjente hyttene også kan omfattes av begrepet "turistanlegg". Vi har da lagt til grunn at dette er overnattingssteder som er tilgjengelig for allmennheten, og at det eksisterer kun et begrenset transportbehov knyttet til eventuell transport av ved, gass eller tørrvarer. I denne sammenheng har vi forutsatt at det er den driftsansvarlige som står for transporten.

Miljødirektoratet har imidlertid oppfattet at dette blir praktisert ulikt rundt om i kommunene, og vi har også mottatt spørsmål om tolkning av bestemmelsen. Ved en nærmere vurdering ser vi flere forhold som taler for at selvbetjente og ubetjente hytter ikke skal fortolkes inn under begrepet "turistanlegg".

Forskriften presiserer at det med turistanlegg siktes til "overnattings- og serveringssteder, skiheiser m.v.". Ubetjente og selvbetjente hytter er overnattingssteder, men det er nærliggende å tenke at begrepet "turistanlegg" i bestemmelsen taler for et anlegg av et visst omfang. Forarbeidene sier lite om dette, men rundskrivet presiserer at bestemmelsen gir hjemmel for "transport av varer, gods og personale" til slike steder. Dette kan tyde på at man her har tenkt på behovet til høyfjellshotell eller liknende betjente overnattings- og serveringssteder som har et løpende transportbehov for varer, gods og betjening.

DNT har i overkant av 500 selvbetjente og ubetjente hytter. Vår vurdering er at de selvbetjente og ubetjente hyttene til DNT er såpass like, at det er naturlig å betrakte disse på samme måte. En generell adgang til å kjøre på direktehjemmelen for selvbetjente og ubetjente hytter vil være betydelig i omfang, og vi ser at det også kan skape utfordringer for kontrollmyndigheten.

Vi vurderer at en søknadsplikt knyttet til transport til selvbetjente og ubetjente hytter ikke vil være spesielt byrdefullt verken for DNT eller kommunene. Det kan søkes om flerårige tillatelser, og kommunene kan sette vilkår om antall turer, traseer og tidspunkt for kjøring. Gjennom en søknadsplikt vil både kommune, oppsynsmyndighet og andre ha oversikt over traseer og omfang av kjøring.

Miljødirektoratet vil påpeke at leiekjørere bør benyttes i kommuner med leiekjøringsordning. Fastboende som er tildelt leiekjøringsløyve har adgang til å ta på seg transportoppdrag mellom bilveg og hytte. Vi er kjent med at flere bruker leiekjørere for transportoppdrag til DNT-hytter, og dette er etter vår vurdering en god måte å få dekket behovet for transport uten at det er nødvendig å søke kommunen.

Konklusjon

DNT har en direktehjemmel for transport av varer, gods og personale til betjente turistforeningshytter, jf. § 3c) i forskrift for bruk av motorkjøretøyer.

Når det gjelder selvbetjente og ubetjente hytter må det søkes kommunen etter § 6 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Det kan søkes om flerårige tillatelser. En søknadsplikt gir kommunene større mulighet til å regulere ferdselen ved å sette vilkår om antall turer til det som er nødvendig, trase for kjøring og tidsrom for kjøring. Det må framgå av tillatelsen hvem som har tillatelse til å utføre transportoppdrag, og i utgangspunktet bør dette være knyttet til den som har driftsansvar for den enkelte hytte.

For kjøring til DNT-hytter i verneområder er det nødvendig med tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. DNT må også ha grunneiers tillatelse til motorisert ferdsel i forbindelse med transport til de ulike hyttene.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Johanne Birkeland
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.